

Nagyvárad Estilap

Árjegyzék: Oradea Printal Carol
(Bailági Doss-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhely: Hegedüs Hirlapiroda
Oradea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Anglia világkongresszust hív össze a jóvátételi kérdés megoldására

Ujabb merénylet Duisburgban — Inultálták a brüsszeli német követet

— Az Estilap eredeti távirata —

Belga politikai körökben nagy megdöbbenést keltett annak le-
hetősége, hogy Anglia a Ruhr-
kérdés és a jóvátételi problema
tekintetében önálló politikai lé-
péseket fog tenni. Mértékadó helyen

a francia frank esését az
angol akció követke-
ményének mondják.

A párisi Chicago Tribune je-
lentése szerint a tegnapi angol
minisztertanácson elhatározták,
hogy

a németek fizetőképese-
ségének megállapítására
nemzetközi bizottságot
küldenek ki.

Most már Anglia valóban magá-
hoz ragadja a kezdeményezést
és felszólítja a szövetséges és
semleges hatalmakat, hogy küld-
jék ki delegátusaikat egy kon-
gresszusra, amelynek feladata a
Németországgal szemben tá-
masztott kártérítési igény meg-
állapítása és a németországi
helyzet mérlegelése. Franciaor-
szágot is felszólítják a részvé-
telre, azonban

a kongresszus akkor is

létrejön, ha Franciaor-
szág nem küldi ki dele-
gátusait.

Az Egyesült Államokat felkéri-
ki, hogy jelölje ki az elnököt.
Amennyiben az amerikai kor-
mány a kongresszuson résztven-
ni nem kíván, valamelyik kiváló
amerikai jogászra bizná az el-
nöklést. Számításba jöhet Ame-
rika két legfőbb ítélőbírája:
Taffot és Elihu Root.

Azt hiszik, hogy Olaszország
és a kisantant csatlakozik Ang-
lia eljárásához.

A Daily Telegraph diplomá-
ciai tudósítója azt írja, hogy a
miniszterelnök az alsóházban,
a külügyminiszter pedig a felső-
házban

csütörtökön jelentést
fog tenni azokról a fá-
radozásokról, amiket
Anglia az európai béke
helyreállítása érdekében
legutóbb kifejtett.

A tudósító kijelenti, hogy az
amerikai semleges körök élénk
elégítélüket fejezték ki azon,
hogy a nyilvánosság végre tájé-
kozódást nyert az angol állás-
pontról.

Míg a diplomácia jegyzékek-
kel, hirlapi ballon d'esepekkel és
hasonló célhoz nem igen vezető
eszközökkel kísérletezik Európa
válságának megoldásán, addig a
Ruhrvidéken csak nem akar
véget érni a talán soha jóvá nem
tehető szabotázsakció. Duis-
burgban, az ujonnan megszállt
terület legveszedelmesebb tűz-
fészkeiben — mint a Havas-
ügynökség jelenti —

egy német ember lelőtt
egy belga katonát.

A tettes elmenekült. Ugyanak-
kor azonban Belgiumban is keze-
dődnek a felelőtlen retorziók,
amelyek még jobban elmérgesi-
tik a helyzetet.

Brüsszelben a német kö-
vetet este 7 óra tájban,
amikor a követség épü-
letét elhagyta, két volt
belga katona, — az
egyik tartalékos tiszt —
megtámadta és több-
ször arcul ütötte.

A rendőrség a tetteseket elfog-
ta. Védekezésül a duisburgi
merényletet hozták föl. Elégté-
teladás diplomáciai uton fog
történni.

Hivatalos magyar jelentés az antantbizottság kecskeméti incidenséről

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar miniszterelnökségi
sajtóosztály hivatalosan közli:

— Nemrégiben megírták a la-
pok, hogy a szövetségi kato-
nai ellenőrző bizottságnak egyik
csoportja Campagna olasz ezre-
des vezetésével március 25-én
Kecskemétre szállt ki fegyverek
felkutatása végett, névtelen felje-
lentés alapján. A kecskeméti la-
kosság erről értesülve, nagy tö-
megében összegyűlt és a bizott-
sággal szemben fenyegető maga-
tartást tanúsított, sőt egy fiatal
munkás a bizottsági autót után
követ dobott, amely az autót ab-
lakát betörte. A szövetségi
bizottság ezért a kormánytól a
bűnösök kinyomozását és a
kecskeméti rendőrség mulasztá-
sának megtorlását követelte.

A belügyminiszter szigorú viz-
gálatot indított, amely megállá-
pította a csődületet okozó főbű-

nösök kilétét, akiket egyenkint a
következőképpen ítélték el: He-
gedüs Béla kecskeméti malom-
munkást, aki a bizottság autóját
kövel megdobálta, 50 napi elzá-
rássra, illetve 1000 korona pénz-
büntetésre. Balázs Béla jogszí-
gorlót, Marcza Géza és Kabai
István magántisztviselőt 100—
100 napi elzárásra, illetve 2000
korona pénzbüntetésre. Császár
Lajos detektívet 1000 korona
büntetéssel, illetve 100 napi el-
zárással büntetett. Bende Gergely
rendőrfelügyelőt helyettesít és
Kecskeméti Mihály rendőrt a bi-
zottság 4—4 napi elzárásra ítélte.

Az ujjabban elrendelt vizgálat
megállapította, hogy a felsorolt
rendőrközegeken kívül felelősség
terhelte Tormássy István rendőr-
tanácsost. Gressay József és
Kauzler Sándor rendőrfogalma-
zókat, akik a bizottság mellé ki-

voltak rendelve. A belügyminis-
ter Kauzler hivatalvesztésre,
és Gressayt egyévi fizetésük 10
százalékában megállapított pénz-
büntetésre ítélte. Az ítéletek jog-
erőre emelkedtek és a büntetése-
ket végrehajtották.

A honvédelmi miniszterium in-
tézkedésére egy honvédtisztet,
— nek lakásán házkutatást tar-
tottak, a bizottsággal szemben
tanúsított magatartásáért 30 na-
pi szobafogságra ítélték.

A lausannei béke — Franciaország kudarca

London, július 11. Ideérke-
ző hírek szerint Konstantiná-
polyban mára egy kiáltvány
megjelenését várják, amely
megerősíti a lausannei békekö-
tést.

A párisi Journal Industrial a

lausannei értekezlettel kapcsola-
latban a következőket írja:

— A lausannei szerződés négy
évvel Franciaország győzelmé-
után, Franciaország erőfeszíté-
sét részben vagy teljesen sem-
mivé tette.

A rosszul értesült francia dip-
lomácia nemcsak a törökök igé-
nyébe, de az angol politika szü-
vosságába is beleütközött.

MAI ZÜRICHI NYITÁS:

BERLIN	00022
NEWYORK	577
LONDON	2644
PÁRIS	3420
MILANO	2482
PRÁGA	1735
BUDAPEST	675
BUKAREST	290
BÉCS	8150

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	72
MÁRKA	09
OSZTRÁK KORONA	351
CSEH KORONA	595
FRANCIA FRANK	1180
SVÁJCI FRANK	3410
DOLLAR	201
LIRA	860
FONT STERLING	910

Ahol nem védik a kereskedők érdekeit

Hogyan működnek
az adókövető-bizottságok

Hirt adtunk arról, hogy
adókövető bizottságok sok tek-
tetben figyelmen kívül hagyják
kereskedők legegységesebb érdeke-
s horribilis adókkal sújtván, le-
többjét egzisztenciájában táma-
ják meg. A bizottságok működ-
séről szóló tudósításunkban tö-
bek közt hangoztattuk azt,
hogy a polgárság érdekeit ne-
éppen szívükön viselő egyén-
jutnak szóhoz a bizottságok-
sőt nyugalmazott katonasor-
soknak a polgárság iránti av-
ziója is érvényesülhet. Annal-
leszövegezésével, hogy a keres-
dők érdekeit valóban semmifé-
támogatás sem éri, meg kell á-
pitanunk, hogy ebben a jelz-
katonaorvosnak a legcsekély-
szerepe sincs. A nagyobb ke-
kedők adóját a pénzügyigazga-
ságon működő és nagyobb-
regátbeli tagokból álló bizott-
állapítja meg. E bizottság elő-
kereskedők ki sem fejtetik
lenerveiket, mert hiszen nem
tik meg őket. De ha nvelvi a
dálvai nem is lennének a me-
tésnek, a jóakarataknak olvan f-
hiánya mutatkozik itt, hogy
ran mondhatjuk, meg sem

akarják érteni őket. Viszont azok a bizottságok, amelyek az adóalanyoknál a helyszínen jelennek meg, tisztviselők és ház tulajdonosok adóit állapítják meg a Titulescu-féle törvény alapján kivetett tavalvi adókulcs szerint. Ezeknek a bizottságoknak a hatásköre kiterjed még a kiskereskedőkre és iparosokra is, de ez esetben a bizottságokba a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara megbízottai kerülnek szakértökként a polgárság soraiból kijelölt tagok helyébe.

HIREK

Uj görög keleti esperesek.
A nagyváradai görög keleti papzság egyik köztisztelőben álló, lelőkelő kulturájú tagját: Popozivici Vazul lelkészt Ciorogazeri u püspök az esperesi címmel és jelleggel ruházta fel. Ugyanabban az előléptetésben részesült a görög keleti klérus másik két kiváló tagja: Munteanu István dr és Moga Zakariás Fzentszéki referensek.

Népünnepély egy román költő szobra javára. Szombaton, júli hó 14-én és vasárnap 15-én az országos emléktéren népünnepélyt rendeznek a kolozsvári román nemzeti színház művészei Cosbuc román költő szobrának javára.

Kwirlt-verseny, tombola, zépségverseny van egybeötve a nagyváradai nyomdászok rutenberg Dalkörének rózsánepélye, melyet érdekessé tesz a kolozsvári „Törökvs” alkör szép dalai. A mulatság asárnap, folyó hó 15-én a Kar vendéglőben lesz megtartva délután 4 órai kezdettel. Este 9 órakor tánc elsőrendű cigányzenevel.

Lakások világstatisztikája. A városok szövetsége megküldte Nagyváradnak a nemzetgazdasági munkahivatal megkeresését, amelyben a város lakásviadányai iránt érdeklődnek. Felvilágosítást kér a hivatal a lakáskriszisz lokális okairól, az új lakások számáról és végül a lakások magasságáról. A polgárhivatali hivatal az érdekes átjárta a közelebbi napokban válaszol.

Orvosi hír. Dr Kecskeleti Andor, gyermekorvos hárkegérkezett és rendeléseit gyermekek és csecsemők részére Sana (Kapucinus) utca 10. számán kezdte.

Elveszett a Rhédey kertben sárnap délután egy iratárca, tokkal. Kéretik a megtalálótassa a ránézve ugysis értékes iratokat a kiadóhivatalba, illő jutalomban részesül.

Vívó tanfolyam. Felhivom érdekeltek figyelmét hogy folyó hó 15-től szeptember 1-ig két hét hetes vívótanfolyamot tartanak a most érettségit tett ifjak, valamint felsőbb iskolai tanítógatók számára, külön-külön sportban, mindegyik csoportját heti három órával. A gyakorlati vívason kívül a párbaj szabályait, valamint a lovagias viselkedési körüli eljárást is ismereni fogom. Bővebb felvilágosítást nyerhető a vívóteremben, Szentjános-utca 13. sz. naponta délután 8-11-ig és d. u. 4-7-ig. Országy Sándor okl. vívómester.

HAGGIBOR-EGYETÉRTÉS mérkőzés vasárnap délután 6 órakor kezdődik.

Lökötöket fogott el a rendőrség. Veszedelemes lőtölvajokat tett ártalmatlanná a nagyváradai államrendőrség bünygyi osztálya. Még ez év elején panaszt emelt a szalontai német mintagazdaság intézője Borodi dektívfelügyelőnél, hogy egyik kocsijáról egy vadonatúj városi bundát leemltek. A bunda csak hamar megkerült. Beszélgetés közben elmondta az intéző azt is, hogy a mintagazdaság istállójából ismeretlen tettesek egy pompás pej paripát kötöttek el. Hosszantartó eredménytelen nyomozás után a detektívek munkáját siker kísérte. Megállapították, hogy a lovat Kolompár Károly és néhány cigány társalógatta el és megtevesztésig hűhamis járlattal Bánffihunyadra, onnan Marosujvárra és Nagyenyedre szállította. Róna József nagyenyedi gazdaságában találták meg az elveszettek hitt jószágot. A rendőrség a lovat lefoglalta és a lökötök ellen megindította az eljárást.

Pavillon Mascotteba megérkeztek az ujonnan szerződött tagok, elsőrangú műsor, kezdete 10 órakor.

„Kismet” — Dorian-Film színház. Az Ezeregyéjszaka színes világába varázsol bennünket ez a bűbajos film. A kalifák és jövendőmondók tarka és érdekes országába pereg le az izzó szerelmi történet. Kelet fiainak forró, érzékisége, nyugtalan temperamentuma sok szédületes kalandba sodorja őket. Stilosos héttérül szolgál az izgalmas mesehez az arab puszták és a főpap soktornyú városa. A mindig végig lebilincselő érdekességű film első része ma szerdán utoljára látható a Dorian Filmszínházban.

FISCHER Saspassage harisnyának jóságát és olcsóságát elismert.

Apollo mozi és Atlantic nyári mozi ma, szerdán mutatja be először a világirodalom egyik legrészesebb alkotását — Dosztojevszky halhatatlan remekművét a Karamazoff Testvérek című regényt — filmen. Dosztojevszky lángelméje a volt tobozó dó cári Oroszország mélységéből ragadta ki főalakját, a brutális, kicsapongó és szenvedély hajhászó Karamazoffot, illetve négy fiát. Megrendítő, biztos kézzel megrajzolt alakok a Karamazoff Testvérek, kiknek története a letűnt cárizmus idejének hű fotográfiája. Karamazoff Testvérek, négy fiu, mind-egyik más egyéniség a valódi orosz életből. Szélsőséges és homlokegyenest ellenkező felfo-

gásuk frappáns módon igazolja a vér átöröklés csodáját. A rendkívül érdekes 7 felvonásos dráma főszerepeiben látjuk Emil Janinas, Bernhardt Goetzke és Verner Krausz film-nagyságokat, kiknek művészete a hallhatatlan író gondolatát a legtökéletesebben adja vissza élő embéri formában. A nagyszabású dráma négy napig szerdától szombatig marad műsoron, rendezés helyárák mellett.

Harisnyák, kesztyűk, jumper pamut, férfi ingek legolcsóbban Blumnál, a Körös parton.

Munkásgyűlések. Jul. 12-én, csütörtök este 8 órakor a szabómunkások fontos napirendi taggyűlést, 13-án péntek d. u. 5 órakor a Moskovits telepek munkásai értekezletet, 14-én, szombat este 8 órakor a kereskedelmi és magánalkalmazottak taggyűlést, 15-én vasárnap d. e. 10 órakor a fanunkások fél évi közgyűlést, 16-án hétfőn d. u. 5 órakor a Hungaria cipőgyár munkásai értekezletet tartanak. Szacsavay-utca 24. szám alatt. A magánalkalmazottak a Palace étteremben gyülekeznek.

ANYOS LACI 2 UJ KOTTAJA. Nem ragyog a csillag... és Ne bántsatok, a nyári kottapiac szenzációja. Még ma vegye meg a Hegedűs hírlapiroda zenemű osztályában.

x 150 lei egy Linon kalap fehér és színes csak a Ritában Tekei-utca 24.

Fischer Áruházában Sas passage Elysee gépselyem lei 3.50. Prima alsó szál és féc lei 15. Göggingeni cérna 200 mtr. 9. Göggingeni cérna 1000 mtr. 40. 400 yardos 1-a cérna 10.

AMERIKAI IRODABUTOROK, HÁLOSZOBÁK, EBÉDLÖK PARKETTAK elsőrendű kivitelben és nagy választékban kaphatók **RIMANOCZY** Műbutor és parkettgyár Részv. társ. ORADEA-MARE Str. Clujului 117. — Telefon 279.

DELPHIA

vezetését Krajosió István, a Székely-Étterem évek óta volt körkörös vezetése öröndő főpincésre vette át, ki azt a mai igényeknek megfelelően fogja vezetni. Többféle er-melléki sajborok, kitűnő konyha, figyelmes kiszolgálásban részesülnek a kiránduló vendégek. A közönséget a hírneves Zámbo cigányprimás zenekara fogja szórakoztatni, naponta 5 órától. A közönség szívespárt-fogását kéri tisztelttel **a DELPHIA vezetője**

Olcsó trafik már nincs helyette Benedeknél 8 leiert 10 deka Kandia töltött epret vegyünk és jóízűen együnk. *** Négy nótaszerző 8 új dala.** Anyos Laci, Eröss Béla, Sas Náci és Várady Aladár új magyar nótái most jelentek meg. Minden nótákedvelőnek meg kell venni. Kapható a Hegedűs hírlapiroda zenemű osztályában.

NYILTTER

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága jó testvérünk Gyulay Lili e hunya alkalmával virágokkal borították koporsóját és igaz részvétükkel fájdalmunkat enyhítették, ezuton mondunk há-lás köszönetet. **A gyászoló család**

76 számú szelvény a Nagyváradai Estilap irodalmi ajándékára. Aki 90 egymásután következő lapból a szelvényeket kivágja és összegyűjtve, elismervény ellenében kiadóhivatalunkban (Hegedűs Hírlapiroda) átadja, résztvesz a Nagyváradai Estilap Irodalmi sorsolásában.

Gummi kabátok SCHWARCZ ADOLF cégnél 780 Lei

MEGÉRKEZTEK Szép női grenadin bluzok 100 leitől Szép női grenadin ruhák 250 leitől Szép női pongyolák 150 leitől Szép gyermekruhák 50 leitől Kész fürdőruhák a legolcsóbb árban **MODELL ÁRUHÁZ** Szent János-utca 6. szám alatt

Dosztojevszky halhatatlan remekműve a Karamazoff testvérek című regénye filmen ma először az Apollóban és az Atlantic nyári moziban

Amerikai turnéra indulnak Marcus István és neje

Tul a helyi kereteken, szerte a művészvilágban jelentős nevet biztosított már magának Marcus Rita énekművésznő és férje: Marcus István. A volt nagyváradai rendőrprefektusnak, mint tudott dolog, igazi methieje a zeneművészet, s mint kiváló tenorista még hangos sikereket arathat. Marcus Rita a legragyogóbb koloratur énekesnők egyike. Kivételes muzikális talentum. A hangja üdén csengő és technikai különösen a magasabb regiszterekben káprázatosan szép. Akik különben hallották őt Váradon, jól tudják, hogy a ritka képességű művészasszony előtt, még nagyszerű lehetőségek állnak.

Mindezeknek a hatása alatt a kitünő művészpár érdekes utra szánta magát. Ősszel amerikai turnéra indulnak. Az amerikai románság gondoskodik kellő fogadtatásukról, művészetüket pedig nemzetiségi különbség nélkül szerte az újvilágban bizonyosan honorálni fogják.

Nem lehet többé hazudni!

Amerikai szenzáció

Itt a világ csodája. Vagy a világ vége? Szegény politikusok! Mi lesz ha igaz az amerikai lapok szenzációja? A hír azt mondja, hogy a hazugságot ki lehet irtani, az igazság győzelme biztosítva van, mert Richard House dr., aki Texas állam Ferris nevű városában folytat orvosi gyakorlatot, megállapította, hogy a scopolamine nevű gyógyszerrel, amelyet gyermekágyas nőknek szoktak adni, minden embert meg lehet fosztani a józan gondolkodástól, úgy, hogy képtelen a hazugságra, míg összes egyéb képességei változatlanok maradnak.

A st.-quentini fogházban egy gyilkossal vádolt ember e gyógyszer bevétele után be tudta bizonyítani ártatlanságát, míg két másik vádlott nem csak ezt a bűnét vallotta be, hanem még több más bűntettet is beismer.

Csak egyszer kellene néhány tisztelt közéleti férfinak scopolamine-t beadni, hej, de átalakulna az világ.

Segítség!

Kaptuk az alábbi levelet és közreadjuk abban a meggyőződésben, hogy akiket illet sürgősen teljesítsék emberbaráti kötelességüket.

Tisztelt szerkesztő ur!

A város társadalmá, apraja és nagya, szegénye és gazdaga egyaránt érzi annak a szomorúságnak a súlyát, amit a Félix-fürdői szerencsétlenség idézett elő. Fáj a lelkünk, ha az elpusztult nyolc emberéltre gondolunk és azokra, akik anyát, gyermeket és testvért veszítettek el ily tragikus körülmények között. Sajnáljuk őket, mert az elhaltak és a visszamaradtak is e város gyermekei. Az áldozatok hozzátartozói szegénysorsban élő emberek, akik az örök fájdalom elviselése mellett az anyagi nyomoruság elviselésére is kárhoztatva vannak. Segítenünk kell legalább a szegénység elviselésében nekik. Legyen követendő példa Florescu igazságügyminiszter és a városi tanács készsége. Fogjon össze a város társadalmá és juttassa szerény adományait azoknak, akiket sajnálunk és akik nagyon

reá vannak utalva.

Önhöz fordulok igen tisztelt Szerkesztő ur, mint aki lapjában annyiszor tanujelét adta a humanus gondolkodás megnyilatkozásának és kérem, hasson oda a városi tanácsnál, engedélyeztesse az áldozatok hozzátartozói

részére nagyszabású gyűjtés a nőegyletek útján, hogy ezek az egyesületek nemes hivatásukhoz hiven teljesítsék kötelességüket ott, ahol a szükség legnagyobb.

Fogadja stb. tisztelő hiva Révész Béla, a Polgári Takarékpénztár vezérigazgatója.

Beszélgetés

az öngyilkos Horovitz feleségével

Szalárdi-utca nyolc. Az öngyilkos Horovitz Dániel feleségét keresem. A virágos udvaron gyerekek futottak elém.

— A néni kiment a fürdőbe.

A kilencórás vonattal jött csakugyan a kedves, szelid öreg urinő a Félix-fürdőből. Amikor bekopogtattam most már szorongó érzés fogott el, hogy a matróna nem is tud még a családi katasztrófáról. És valóban nyugodt finom arcán hiába keresném kétségbeesés vagy fájdalom nyomát. Zavarban voltam: ahhoz érteni kellene, hogy egy asszonyt kiméletesen értesítsék az ura öngyilkosságáról, de ezt nem tanultam. Szerencsém, hogy maga a szeretetreméltó uriaszony szólított meg:

— Talán a Horovitz esete miatt tetszik keresni?

— Mit tud róla nagyságos asszony — kérdeztem fellélegzve. Volt a kórházban?

— A kórházban? Mit keresek én a kórházban? Nekem nem férjem a Horovicz. Már nyolc hónap óta nem élek vele.

— De mégis...

— Mit mégis? Hogy éljek egy olyan emberrel, aki vénségére idestova hatvanöt éves korában... igazán nem tudom mondjam-e?

Horoviczné arcán a kedves anyai vonásokon könnyű rózsaszín felhő lebbent el, mint egy fiatal lány pirulása:

— Nem bánom, nekem nagyon zsenáns, az az ember, kérem szépen, mégis csak szegény gyalázat, szeretőket tartott. Amikor más ember az unokáival bajlódik, egy ilyen öreg...

— És az öreg ur unokái?

— Ja, hisz tán épen az a baj: nem volt gyerekünk. Bizonyosan minden másképp történt volna. Az uram mindég ilyen csécsap ember volt. Már Amerikában jobbra-balra csalt, a bíró előtt is voltunk emiatt, ott ígért fűt-fát, hogy megváltozik, de a vér nem válik vízzé. Laktunk Londonban, ott se változott semmit. Ameddig lehetett mégis csak türtem, de ami lehetetlen, az lehetetlen. Nem bírtam tovább.

Horoviczné arca elkomorult:

— Februárban még amikor a házat eladtuk, több, mint százhuszezer leje volt. De persze éjjeli zenéket adni a menyecskéknak, rózsabokrétákat, bonbont, aztán a jócimborákkal mulatni, szórni a pénzt... nem lehetett ezt már elviselni. Persze a pénz, olyan vagyon, az fuccs.

Hm. Az öreg Horovicz bizony isten szimpatikus egy korhely lehet. Kár az ilyen emberért. Mondom, hogy már tul van a veszélyen, nem lesz olyan nagy a baj. Kis szünet, az az érzésem, hogy Horoviczné ebben a pillanatban mindenk ellenére vala-

mi remegő melegséggel gondol az urára.

— Tul van a veszélyen... hebegi zavartan. Nézze engem!

Miért fogadtak hidegen Bratianu pénzügyminisztert Párisban

Bukaresti tudósítónk távirata

Az Adeverul írja, hogy Bratianu meglátogatta a három nagy szövetséges állam fővárosát. Londonban és Rómában a pénzügyminiszter szívélyes fogadtatásra talált, de ez független az utazása célját képező pénzügyi műveltség végleges eredményétől és sikerétől. És pedig természetes is. Hiszen Bratianu elsősorban egy olyan szövetséges állam reprezentánsa, amely óriási áldozatkat hozott a háború sikere érdekében. Már pedig ilyenformán az az udvariasság, amellyel Bratianu külföldön fogadják, nem is lehet más, mint a legtermészetesebb jelenség.

Mindezek ellenére Vintila Bratianu Franciaország fővárosában bizonyos tartózkodással fogadták és a francia sajtó is rivermagatartást tanúsított vele szemben.

Ez a meglepetés fájdalmas volt, mert senki előtt sem titok, hogy valamennyi nagy szövetséges közül kétségtelenül Franciaország az, amely az egész román

nem hagyott békén. Tegnapelőtt még találkoztam vele. Fenyegetőzött, hogy végez magával, öngyilkos lesz. Eh, nem először mondta, rá se hederítettem.

— Nem ismertem az öregurat jegyeztem meg bucsuzás előtt — érdekes ember lehet.

Horoviczné elmosolyodott:

— Szívesen szolgálnék a fotográfiájával, de nézze csak milyen egy ember. Amikor szétváltunk, az összes fényképekből kivágta a maga arcképét. Különbözőben igaza is volt, nekünk többé nincs közünk egymáshoz: valóporünk nemsokára itéletre kerül.

B. J.

nép őszinte szeretetét biria. Ezt tudják Párisban is.

Hivatalos körökben rossz benyomást keltettek a Párisban történt dolgok. Elsősorban Vintila Antonescu párisi követet teli heli ezért a felelősség. Azzal szemrehányással illetik, hogy nem tudta kellően előkészíteni talajt a pénzügyminiszter számára, hogy nem dolgozott úgy ebben az irányban, amint dolgoztak a londoni és római román követek, akik igyekeztek előkészíteni a kormányköröket, a közvéleményt és a sajtót Bratianu pénzügyminiszter látogatására.

Antonescu követnek ez a teljes tétlensége rontotta el a helyzetet és nincs kizárva, hogy emiatt a párisi követség vezetéseben legközelebb változás beállni.

Bukaresti politikai körökben tudják, hogy Titulescu londoni követet megkérdezte a kormány: nem vállalná-e a párisi követség vezetését? Titulescu nem válaszolt.

Habsburg főhercegek az antispiritista szeanszokban

A legfrissebb Rudolf-legenda

Bécsben most Mayerling-örület van. Minden históriát felelevenítenek és kikaparnak a lapok, amely néhai Rudolf trónörökösrel összeköttetésbe hozható. Egyik bécsi lapnak tudomására jutott, hogy Homes, a világhírű antispiritista, aki feleségével együtt évtizedeken át Európának és Amerikának csaknem valamennyi államában föllépett spiritistikát leleplező produkcióival, nagy nyomoruságban van. A nevezetes ember, aki szívesen látott vendége volt csaknem valamennyi uralkodónak, most teljesen elhagyottan él nagyon szerény hónaposszobájában. A lap ebből az alkalomból elmondja Homes és felesége életének egyik rendkívül érdekes epizódját, amely Budapesten kezdődött, Bécsben végződött és most Bécsben azért is időszerű, mert egyik szereplője Rudolf trónörökös volt.

A Homes és Fay antispiritista házaspár 1883 végén Budapesten lépett föl és a Vigadóban tartott sorozatos előadást, olyan nagy sikere volt valamennyi előadásuknak, hogy a külföldi lapok is sokat írtak róluk. Egy napon táviratot kapott Homes Bécsből. Egy Pinkus Sándor nevű ur azt kérdezte tőle, hallandó lenne-e az ő bécsi palotájában előadást tartani. Homes a meghívást elfogadta és feleségével, együtt 250 forint tszteletdíjat kért. A Bécsből ér-

kezett újabb távirat elfogadta a teleteket és közölte Homessel, hogy Seilergasse 11. számú házában Sándor Lóri divatszalonjában fog találkozni Pinkus és Homes. A házaspár július 4-én megérkezett Bécsbe és megtént a találkozás a divatszalonban.

Pinkus azzal a meglepő kérdéssel fordult Homeshez, ismeri-e a Habsburg család valamennyi tagját?

— Valamennyit ismerem — felelt Homes, — csak János főherceget mert őt még sohasem láttam. Pinkus közölte, hogy a szeanszot másnap tartja a Wienzeile 30. számú házában. A házaspár másnap este a megtört percben odahajtatott a palotába maga Pinkus várta őket a kávéasztal mellett, amelynek jobb- és baloldalán ugyzett faköpenyeg állt, de üresen. Ott egyikben sem volt. Pinkus felvezetett a házaspárt a palotába és megmutatott kik azt a termet, amelyben a szeanszot megtartják. Azután ezt mondta:

Figyelmeztetnem kell önt, hogy nagyon előkelő társaság lesz jelen lesz Rudolf trónörökös, István és János főhercegek, Bombelles gróf, udvari tanácsos és még sok más személyiség. Remélem, ez nem önt zavarni.

Homes kijelentette, hogy már rán produkálta magát koronás

előtt és nem lesz zavarban. Még csak arra figyelmeztette Pinkus, hogy tegyen úgy, mintha a trónörökös nem ismerné. Egy órával később megkezdődött az előadás. Ragyogó terem, még ragyogóbb közönség. A művészpár helyet foglal a színpadon. A férfi megkezdte az előadást, a nő pedig közben lehuzza karjáról a hosszú száru keztyűt és véletlenül leejti. Az első sorban fölugrik egy úr, felemeli a keztyűt s mély meghajlással átnyújtja. A trónörökös volt. Hommes befejezi az előadást és megkezdte a spiritiszta mutatványok leleplezését. A leleplezésnek igen nagy sikere volt. A vendégek nagyon meg voltak elégedve, de legjobban talán a házigazda. Félre hívta az üdvözléseket fogadó művészt és mosolyogva mondta neki:

Minden nagyszerűen sikerült. A legjobb tréfát azonban a végére hagytam. Én János főherceg vagyok, ez az én palotám és most lelepleztem Bastian spiritisztát. Ön bizonyára tudja, hogy röpirátot is irtam róla.

A királyi herceg másnap délelőttre ismét meghívta a házaspárt, átadta a tiszteletdíjat és biztosította Homest, hogy a barátságát továbbra is fenntartja. Amikor a királyi herceg a következő esztendőben altábornaggyá lépett elő és Linzbe került hadosztályparancsnoknak, ismét meghívta a házaspárt spiritisztaellenes szeánszra. Az a Stube Lóri, akinek divatszalonjában először találkozott a királyi herceg Homessel, tudvalevően később a felesége lett. János királyi hercegből 1889-ben Orth János lett. Azután világgá ment a feleségével és eltűnt örökre.

Ujabb terhező adatok Jónás Demeter ellen

Még egy nyílt levél

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Tegnap nyílt levelem megjelentése után, felkeresett engem Mihály közbirtokossági főnök és a következőket adta elő:

— Engedtessek meg nekem az Ön válaszójak azon cikke, mely nevemet egy kategóriába sorolja Jónás Demeter urral. Jelenleg még gazdasági tanácsossal. Igaz, hogy talán más ember büszke volna arra, hogy Jónás Demeter jelenleg még gazdasági tanácsos urral egy lapjában szerepelhet. De én igazán, aki Jónás Demeternek öszi levele a multját, minden kis ennyes dolgait, igazán nem vagyok büszke erre, sőt tiltakoznom kell az ellen.

A cikkben említett tesznek arról, hogy én Jónás Demeter, mint a közbirtokosságnak megbízottja 86 darab lovat vettem az akkori katonai igazgatóvezetőtől, Báthory László 1918-ban.

Megfelel a valóságnak, hogy a lovat tényleg átvettük és rávetkező nap még 8 darabot. De én az, hogy ezt tényleg kioszták Akandesz István. Széles bor, Bondár Ferenc és tényleg felszedték az 50 és 150 koronát darabonként és széjjelosztották pár napra engemet. Tényleg Bondár Ferenc felszólított arra, hogy menjek hozzá, mert fáradtságom díja címén, mert segédkeztem az átvételnél az az háromszáz korona részemre nála van, melyet én időzteségem fejében fel is vettem és nyugtáztam is. De mikor február 28-án a közbirtokosságnak közgyűlése volt, a mat nem látva seholy ezen elnöknek tehát azonnal felesége vontam Jónás Demeter urt, hogy ezt mért nem számlolta el a közbirtokosság kimutatóiban, illetve annak pénzügyi részében. De nem csak ezt számolta el, hanem a közbirtokosság nevében 1916., 1917., 1918-ban a közlelmezéstől kezdett korpa, kukorica, krumpir, zab kihozott mennyiségek a közgyűlésnek a közbirtokosság kimutatásában pedig azok a beszerzett ár dupláján adta ki Velence polgárainak, mert ha a tanácsos le merné eladni Velence öszipolgárainak, az a bizonyítani.

— Szobaleány. Csütörtökön este Henequin és Bilhaud leg-

gyűlésen valódiság feltárása miatt Jónás Demeternek a csatlósai és társai fokosokkal fenyegettek, melyet én hogy elkerüljek, engedve a közgyűlés rendes lefolyását, mely erőszakosság ellen Darabant Ferenc akkori rendőrkapitány, mint kiküldött is tiltakozott. Tehát nekem nem állt más mód rendelkezésemre, mint közgyűlés utáni való napon 1919 március 13-án Jónás Demeter ur ellen az ő kis közbirtokosságnál elkövetett gázságai, vagyis visszaélései miatt följelentést tennem, melyet 1919-ben még mint akkori főkapitány. Jánosi Gyula be is vizsgált, de bekövetkezett a politikai változás és Jónás urnak alkalma nyílt, hogy az aktákat eltüntesse. Igaz, hogy ezen följelentésnek utókövetkezménye lett, mert ő engemet 1920 óta állandó denuncálásnak tesz ki.

Ezeket az adatokat ezennel átadom a nyilvánosságnak és hasonló bizonyítékokkal szolgálok. **Dancse Jakab.**

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Tosca, Tiron Sylvia, a kolozsvári román Opera tagjának fölléptével, mérsékelttel emelt helyárrakkal.

Csütörtök: Szobaleány, A bérlet 129.

Péntek: Bajadér, Somogyi Emmy a kolozsvári Magyar Színház szubrettjének vendégfelléptével, rendes helyárrakkal.

Szombat délután: Elefánt, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Faust, Kálmán Oszkár és Fleischer Antal vendégjátékával, felemelt helyárrakkal.

Vasárnap délután: Gróf Rinaldo, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Levendula, bérleten kívül.

Hétfő: Aranymadár, A bérlet 130. sz. utolsó bérletszám, Somogyi Emmy a kolozsvári Magyar Színház szubrettjének vendégfelléptével.

— Tosca: Tiron Sylviával. Ma este Tosca opera kerül színre, melyben a címszerepet Tiron Sylvia, a kolozsvári román Opera kiváló opera énekesnője fogja énekelni. Az opera többi szerepeit Vajda, Kovács, Márkus, Bereng éneklék. A zenekart Vajda karnagy vezényli.

— Szobaleány. Csütörtökön este Henequin és Bilhaud leg-

szellemesebb vigjátékát ujtja fel az igazgatóság. A kitünő vigjátékot Tóth Elek rendezte, a főszerepeit pedig Jósika, Kecskés, Benes, Körösi, Kertész Mancsi, Tóth, Harsányi, Homokai, Stoll és Kornai játsszák. A Szobaleány A) bérletben kerül színre.

— Bajadér és Aranymadár Somogyi Emmivel. Pénteken este a kolozsvári Magyar-színház első szubrettje. Somogyi Emmy fog vendégszerepelni és pedig a Bajadér-ban lép fel először Marietta szerepében. Hétfőn este Aranymadár-ban folytatja vendégfellépéseit.

— Fust Fleischerrel és Kálmán Oszkárrel. Szombaton este Gounod Faust operáját fogjuk hallani. Ez alkalommal Mephistót Kálmán Oszkár éneklé, Margarettát Kelmay, Faustot Vajda, Mártát Pogány Janka, Siebelt Kovács Kató, Valentint Békési, a zenekart pedig Fleischer, a kiváló dirigens vezényli.

— Délutáni előadások. Szombaton délután az Elefánt és vasárnap délután a Gróf Rinaldo lesz a színház műsorán. Mindkét előadás mérsékelt helyárrak mellett lesz megtartva.

— Levendula. E poétikus, hangulatos operett lesz vasárnap este a színház műsorán. A főszerepeit e nagyszerű operettnek Pintér, Kovács Kató, Tolnai Pattanyus, Perényi, Kiss Gyula Stoll játsszák. A zenekart Szabó mári karnagy vezényli.

A szerkesztő üzenetei

1. Az újságírók szervezeténél nem szoktak tisztségeket folyamodni. Már mint az újságírók. Tehát tisztségeket nem is kapnak, hanem — nyilván közbizalomból — nyernek el. — 2. Kérdezték kollégáink le fog mondani „kapott” tisztességéről, amelyet nem keresett. Másoknak fontosabb. — 3. Legyen szerencsénk!

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

NAP- ÉS ESŐERNYŐT

minden kivitelben készít

Első Erdélyi Ernyőipar
ROSENBERG TESTVÉREK

Nagyvárad, Zöldfa-utca 8.

Kérjen árajánlatot

„HERMA”

Uj üzlet!

„HERMA”

Biharvármegye legnagyobb áruháza!

Mindenkinek érdeke, hogy cipő- és kalapszükségletét a legolcsóbban

MANNHARDT és LEFKOVITS
cégnél, Nicolae Jorga (Zöldfa)-u. 7 szerezze be hol a

„HERMA” elpógárnak egyedül lakata van, mindenféle gyermek, leány, fia, nő, férfi, egész, fél, lakk és antilopopódkban

Külön fehérneműosztály!

gallér, kézelő, ing és nyakkendő, harisnya a legfinomabbtól a legolcsóbb minőségig!

„HERMA” A cégre fessék ügyelni „HERMA”

GUMMI KABÁTOK

nagy választékban érkeztek

ROTH M. Utóda
uridivat ázletébe

Bémer-tér Telefon 184.

Berdach Jenő

dentist

Oradea-Mare

St. Regele Ferdinand 6

Foghuzás	Lei 10
Fogtömés	25
Kaucukba foglalt fog	50
Fém korona	Lei 100
Arany korona	Lei 300

Fogsorok szájadlással v. anélkül a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidékiek 24 órán belül kielégítettnek

Bódis Ferenc

ékszerüzlete

Rákóczi ut 1 sz.

Állandó nagy raktár a any, valamint ezüst és ékszerárakban. — Valódi schweitzli zsebórákban. — Szolid árák. —

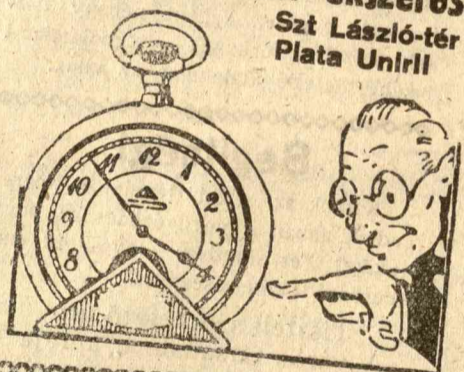
Készít, javít, átalakít
Vesz, elad, cserél

Vilamos erőre berendezett ékszerkészítő iparfele Nagy Sándor-utca 1.

Bármilyen szerkezetű ÓRÁK
szakszerű JAVÍTÁSA

Kálmán Sándor ékszerész

Szt László-tér
Plata Unirii

NAGYVÁRADI ESTILAP

Jónás Demeter
is nyilatkozik

Vettük és adjuk a következő nyilatkozatot:

Minthogy a nagyváradai estilap tegnap számában megjelent személyemre vonatkozó közlemény tartalmából az intenció eléggé kiviláglik bővebb magyarázattal szolgálnom fölösleges mindössze annyit tartok szükségesnek kijelenteni, hogy a kérdéses ügy az illetékes fórum elbírálása alatt áll. Annak idején módjába lesz úgy a cikket sugalmazó valamint az aláíró urnak meggyőződnie a való tényállásról. Addig pedig türelmet kérek.

Jónás Demeter.

Banditák garazdálkodása
Bukarestben

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Bukarest banditái újból éjszakai akcióba léptek. Minden éjjel a legmerészebb rablótámadások folynak le. Olyan vakmerőkké lettek már a rablók, hogy az elmúlt éjjel egy rendőrségi detektív is megtámadtak. Tegnap éjszaka 1 óra felé Nicolae Marin rendőrségi detektív hazafelé tartott az Elide Mosi utcán levő lakására. Amikor a szomszédos Brasoveni-utca 28. számú háza elé ért, néhány csavargó megtámadta és ki akarta rabolni. Marin elővette revolverét és ijesztő lövéseket adott le. Erre a banditák elfutottak. De az egyik ijesztő lövés eltalálta az arrajáró Eftimie Grigorescu diák jobb combját. Bekötötték a Colentina kórházban, aztán hazaengedték, mert sebé nem súlyos.

A banditákat nyomozza a rendőrség.

Egy rablóvezér
esküvője a börtönben

— Berliini tudósítónk távirata. —

Regényesen végezte be egy németországi híres rabló pályafutását: a börtönben esküdt meg jegyesével. A napokban kezdődött meg Halleban Plattner bűnügyeinek tárgyalása, akit a német sajtó

a legutóbbi százesztendő legnagyobb banditájának nevezett el.

Plattner Berlin külvárosának söpredékéből rablóbandát szervezett. A rablóbanda egyik érdekes nevezetessége az volt, hogy valamennyi tagja jó hetifizetést kapott a vezértől. A legvakmerőbb rablások sorozatát követték el. A gonosztetteknek olyan hosszú a sorozata, hogy a rendőrség hat hónapig vesződött, amíg valamennyit meg tudta állapítani. A legutolsó kalandjuk az volt, amikor az alwinei bányamunkások számára szállított hetibért rabolták el. Plattner

hét álig föllegyverzett társával belépett a bánya pénztárhelyiségébe

s mialatt a halálrémült hivatalnokok reszkette tartották föl kezüket a revolveres rablók előtt,

elvitték az egész pénzt.

Plattner, ugylátszik a bősevizmusban látja az ideálját. Legalább is erre vall az az írásmunka, amelyet „Szervezett vörös terror” címen adott ki és amelyből a tárgyalás során megállapították,

hogy voltaképpen orosz mestereit akarta utánozni.

A tárgyalás megkezdése előtti napokban azzal a meglepő kívánsággal állott elő, hogy

szeretné feleségül venni barát-nőjét.

Meg is engedték neki és a fogház kápolnájában meg volt az esküvő a különös izlésű menyasszonnyal, akiről valamennyi jelen volt érdeklődő megállapította, hogy valóban szép és deli természetű leány.

A színházkérdés
ujabb érdekes kulisszatitkai

Gróf László ismét nyilatkozik

A nagyváradai színház ügye megint hirtelen aktuális. Még aktuálisabb, mint valaha. Pénteken lesz Kolozsváron a színészegyesület tanácsulása, amelyen Soimescu színészeti vezérfelügyelő is megjelenik s meghívást kapott rá a színházi koncessziókért folvamodó tizenhat direktor, illetve direktorjelölt is. A nagyváradai koncesszió kérdése a törvényes jelek szerint eldőltnek látszik. Junius 28-án lejárt a pályázatok hivatalos határideje. Addig az időpontig egyetlen pályázója volt a váradai színháznak: Gróf László. De ő az egyetlen pályázója a színháznak még ma is, s mint emlékeztetés, a színészegyesület tanácsa is egyhangulag őt ajánlotta a miniszteriumnak. Hogy a koncessziót még mindig nem kapta meg, tisztán azon mulik, hogy a Janovics-Róna-affér elintézéséig a miniszterium nem akart dönteni. Így kerülhet a már elintézettnak hitt kérdés újlag napirendre, s ime váratlanul bekapcsolódik az ügybe a nagyváradai színház jövő évi vezetése körül egy újabb kombináció. Azaz hogy nem is újabb, hanem az a régi és nem helytelen terv, hogy Parlagi Lajos talán mégis és mindenek után színházvezetésre szánja magát. A ma reggeli lapok egyenesen felhívják erre Parlagit, s érthetően kellemetlen helyzetbe sodorják vele Gróf Lászlót és Tóth Eleket, akik viszont akkor szánták magukat a színház vezetésére, amikor a súlyedni látszó hajót Parlagi otthagya. Egyébként Gróf Lászlóról és Tóth Elekről a cikkek azt állapítják meg, hogy nem állanak rendelkezésükre olyan anyagi eszközök, amelyek a színház jövő évi prosperálását biztosíthatnák.

Gróf László ma reggel röviden a következőkben nyilatkozott az újból szőnyegre került színházi kérdésben:

— Junius 28 óta — miután a koncessziók ügye befejezettek látszott — csend volt a színház körül. Vasárnap óta hallok rebesgetni a Parlagi redivivusról. Olyan erők megmozdulása jutott tudomásomra, amelyek immár minden kétséget kizárnak a ma reggeli lapokban kirobbant cikkek nyomán. Hogy Parlagi érdekében íródtak ezek, azt mindenki látja. Tudtával, vagy anélkül, azt nem sejtetem, hisz nem beszéltem vele. De nem hiszem, nem is merem hinni a köztünk történt megegyezés után. Azt sem hiszem, hogy a színészegyesületi tanács, amely engem junius 28-án jónak talált, ma tíz nap múlva, nem talál annak. Különben is a pályázat határideje lejárt.

— Nem áll az, hogy megfelelő anyagi erők hiányában indulnánk vállalkozásunkba. Ha ez így volna, kedvezőbb alkalom nem is

kinálkozna a visszavonulásra. Azok előtt a pénzemberek előtt folytatott tárgyalásokon Parlagi ur 1,500.000 leit kért a diszletekért. Már hajlandóság mutatkozott egymillió vételára. Parlagi azonban, szokásához híven, a fenti summából nem engedett. Ellenben felajánlotta a diszleteit bérbe napi 1100 leiert, ami havi 35.000 leinek felel meg. Amikor megkérdezték a bankemberek, hogy ő ezt a feltételt teljesíthetőnek tartja-e, ő maga jelentette ki, hogy teljesíthetőnek tartja. A tárgyalások azonban mégsem szakadtak meg, a tárgyalások folynak.

Rejtélyes módon meggyilkoltak egy angol arisztokratát

Budapest, július 11. (Tud. cen. táv.) Párisból jelentik: London egyik villa negyedében Austin Patrick Bowes Lyont a yorki hercegnő unokaöcscsét gépkocsija előtt agyonlőve találták. A titokzatos gyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

Súlyos baleset egy pesti
vaskereskedésben

Felrobbant egy gránát. — Két halott, négy sebesült

— Budapesti tudósítónk távirata —

Kedden délben a Magyar Fémbehozatali Társaság Erzsébet-tér 10. szám alatti pincéjében az ócska vas között egy gránát felrobbant. A szerencsétlenségnek két halottja van.

A srapel-robbanás ügyében a rendőrség kihallgatta Ehrental Gyula ócskavaskereskedőt, aki maga is megsérült. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a réztörmeléket úgy Buda-

pesten, mint vidéken iparigazolvánnyal bíró kereskedőktől veszi. A vidéki vásárlások során sógora Brandstedter Aladár pápai vállalatától másfél tonna súlyú réztörmeléket vett, amely tegnap érkezett Budapestre. A ládába hogyan került a robbanóanyag, azt nem tudja. A munkások, figyelmeztetés ellenére a ládában talált robbanóanyagot ide-oda dobálták.

A gyerek
ne csókoljon kezet!

— Egy professzor tanácsa —

(Budapesti munkatársunktól.)

Az orvosi tudomány sokszor jutott ellentétbe már a nevelés elveivel és a hagyományokkal. Ha most Bókay Zoltán dr. az európai nevű orvosprofesszor, a kitűnő gyermekgyógyász tanácsait a valóságban alkalmazzák, ami bizonyára bölcs és jóra való dolog volna, iszonyú forradalom törne ki a konzervatív családi tűzhe-lyek körül. Hallatlan elképzelni, hogy egy ilyen tudós mi mindent kitalál! Pedig hát egész bizonyos, hogy a tudósokra jobban rábízhatják magukat a szülők, mint az összes örökségül átvett előítéletekre, szokásokra és babonákra, sőt, mint az elfogadott nemzetközi illemszabályokra.

Mit mond Bókay professzor? Óriási közönség előtt előadást tartott a hevenyfertőző gyermekbetegségekről, a kanyaróról, diftériáról, vörhenyről. Hol a szülő, akit ne érdekelne? Minderről beszélt vonzón, megkapóan

és rámutatott a védekezés módjaira.

— A fertőzést megakadályozni nem lehet, — mondotta többek között — mert elég egy porszem, mely a fertőzött környezetéből a szervezetbe kerül és máris újabb fertőzés történik. A fertőzés ereje a kanyarónál 90 százalékos. Egy fertőzött geteg 100 gyermek közül kilencvenet megfertőzhet. A vörhegy ereje már csak 40 százalékos, de sokkal veszedelmesebb. Hogy mégsem szokott ez oly nagyarányú járványokká fajulni, annak az oka, hogy a betegeket kórházba szállítják s így hermetikusan elkülönítik. Ezzel szemben a kanyarós betegek otthon maradhatnak s a babonás szülők többi gyermekeit a beteghez engedik, mert azt hiszik, hogy hage, nulis átégf7s n szik, jobb, ha minél előbb azok is átesnek rajta. Mindezek ellen védekezésül a tisztaságot, a higiénikus életmódot, a szájoncsókolások, kézcsókok mellőzését ajánlotta. A szülő kezén a villamosból, a kocsiból, a kézfogásból betegségek csirái lehetnek, amelyek a gyermek halálát okozhatják.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

URAK! Ha a hölgyeknek tetszeni akarnak, úgy harosnyájukat a Chemnitz lerakatban vásárolják. Gyári árakban! Szalárdi-utca 9., emeleten.

„FÉRJ” jelígre levél van a Hegedüs hírlapirodában. 330

„ÖRÖK titok” jelígre levél van a Hegedüs hírlapirodában. 324

LAKÁS

SZOBÁT, konyhát lelépéssel keresek. Cím Hegedüs hírlapirodában. 270

KÖZPONTBAN butorozott szobát előszobával, vagy hanem föltétlen különbejárattal, magas bérért keresek. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 300

IRODÁNAK alkalmas helyiséget vagy butorozott szobát keresünk központ közelében. Ajánlatokat „július 15” jelígre zárt borítékban a Hegedüs hírlapirodába kérünk. 317

ELCSERÉLNÉM 3 szobás. fürdőszobás lakásomat kisebb lakásért. Címet kérem leadni a Hegedüs hírlapirodába. 329

BUTOROZOTT szoba két szerény igényű fiatalember részére kiadó. — Ugyanott kis Singer varrógép eladó. Grünberger, Bethlen-utca 23. az üzletben. Ny.

ALKALMAZÁS

PERFEKT román, magyar saldakontista, ki az összes irodai teendőket teljes jártassággal bír, állást változtatna. Címet Hegedüs hírlapirodába kérek. 281

HÖLGYFODRÁSNÁK tanuló lányok és fiúk felvételnek Nagy Sándor, Mária királynő (Bémer) téri üzletében. — **Hajmunkák és parókák** legkényesebb igényeknek is megfelelőek készülnek. 303

FEHÉRNEMŰ varró nő fehérenemű varrást vállal házaknál is olcsón. Cím: Rotterné, Berkovits Ferenc-utca 1. sz. 487

MINDENEST keresek azonnalra. Lahner György-utca 4. I. 7.

ERDÉLYI román aju joghallgató, román, francia stb. nyelvtanítást gimnazista tanulók correptálását pótvizsgákra előkészítést vállalja román és magyar nyelven. Cím: Szaniszló-utca 46.

MINDENES szakácsné gyermekeket házaspárhoz vidékre jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni: Palace szálloda III. emelet. 336

FÉRFI szabó tanulót fizetéssel fölvesz Markovics József, Posta (Uri) utca 38. 335

GYERMEKTELEN házaspár házmeszternek, esetleg parádés kocsisnak ajánlkozik. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 333

SZOBALÉANY jó bizonyítványokkal felvétetik. Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 7. 334

HIMZŐNŐ monogramozáshoz keresztek. Zsiga Miklós (Lukács György) utca 8. sz. jobbra. 332

KEZDŐ gyors- és gépirónó, ki a könyveléshez is ért, alkalmazást keres. Címetek a Nagyvárad kiadóhivatalába kér.

KIFUTÓNAK leányt vagy fiút felvesz Barna Miklós illatszertára. Bazár épület. 320

KÖNYVELŐ, levelező óras könyvelést vállal. Címetek a Hegedüs hírlapirodába kérek. 321

TISZTESSÉGES jól főző háztartási alkalmazottakat mindeneknek keres kis család. Cím Hegedüs hírlapirodában. 337

OKL. német-magyar izr. nevelőnő kitűnő bizonyítványokkal vallásos családhoz ajánlkozik. Horia (Báthory) utca 24. szám. Bokorné. 325

JOBBA családból való 15-16 éves fiúk tanulónak felvétetnek a Lidóban. 319

ADÁS-VÉTEL

EGY kitűnő fémszerkezetű zongora sürgősen eladó. Cím Hegedüs hírlapirodában. 225

LÜSZTER RUHAVASZON és nyári szövetujdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása

SZÉKELY

posztóáruházában Str. Avram J. (Kossuth-utca) 5. szám

ELADÓ egy teljesen új eponzs szürke kosztium magas alakra. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 2414

25 darab orvostudományi könyv egy tételben eladó. Temető-utca 30. Ny

ELADÓ női teljesen új 37-es szürke antilop és fekete lakk cipő. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. Szász. 214

FEHÉRNEMŰ eladók figyelmébe! Ha fehéreneműjét, szőnyegét, képét értékesíteni akarja, hozza el bizományba Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 136

ELADÓ 2 forgó szék, 1 tükör, asztal, tájképek és ugyanott egy harisnya kötőgép. Értekezni lehet Hajduné, Közép-utca 27. szám. Ny

KITÜNŐ szerkezetű, jó karban levő táblás kocsis, lóval, szerszámmal eladó. Viktória (Kolozsvári) utca 53.

KELETI perzsaszőnyeg 15 drb. eladó. Steiner, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 23. szám. 323

ELADÓ kétajtós jókarban levő kisebb jégszekrény, Szent László (Körös) utca 5. szám. 339

GYERMEKKOCSI eladó. Saguna (Kapucinus) utca 18. Klein. 322

KOMPLETT ebédlő, háló és konyhabutor jutányos ár eladó. Megtekinthető Radó és Weinfeld szállító cégnél, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér. 326

ELADÓ pulitoros butor darabok, fotélek is jó karban levők. Berthelot tábornok (Sal Ferenc) utca 10. Papp. 327

SZALONGARNITURÁT jó karban levőt, kézimunka storfüggönyöket megvételre keresek. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 331

VIZUMOKAT utlevelekre gyorsan és pontosan csak a Hegedüs hírlapirodában intéz el. Telefon 13-01. 100

KÜLÖNFÉLÉK

PLISSÉ és konvré munkák olcsón és jól készülnek. Alexandri (Teleky) utca 22. szám. Ny

ELVESZETT 1 fekete férfi pénztárca, pénzzel és okiratokkal. Kérem a becsületes megtalálót, a pénzt tartsa magának meg az okiratokat adja be a Hegedüs hírlapirodába, a hol még külön jutalmat kap. S

ELVESZETT pénztárcám kedden este Nagy Sándor-utcától Teleky-utcaig. Kérem a becsületes megtalálóját Hegedüs hírlapirodába leadni, hol illő jutalomban részesül. 338

Sürgősen eladó Lakatos u 17. számú ház

beköltözhető 3 szobás modern lakás, istálló, kocsisin, borospince kedvező árárt. — Érdeklődni csak irodámban lehet
WEISZ GIZI
közvetítő iroda Hyomda-u. 4.

Irodai gyakorlatban, román levelezésben jártas

gépirókisasszonyt keres

A Bánffy hunyadi Gipszgyár és Gőzmaimn Oradea-Mare. BIHOREANA

Sonnenfeld Adolf r. t. Nagyvárad.

ÖZV. PETRI ÁRPÁDNÉ látszerészeti üzletében. Str. REG. FERDINAND 9. sz. a att újból megnyitottam

Ékszer és óras üzletem.
hol ismét olcsón fogok árusítani. Ő a és ékszer javítások rendkívül olcsón. Töredék aranyért, ezüstért, briliánsért legtöbbet fizetek.

HERBST FULOP
ékszerész és óras.

Rajz Andor

elektro és precizio mechanikai műintézete

Szalárdi-u. 9. Rosenzweig-ház

Minden e szakba vágó munkákat szolid árban vállal. :: Manometer és mérleg hiteles javítása

Utleveleket, Vizumokat

a leggyorsabban és a legpontosabban

olintéz,
díjmentes felvilágosítást nyújt
Román fordítást
azonnal elkészít

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare
Tisza Kálmán-tér 1. sz.
Vármegeyháza mellett

Legolcsóbb

Leggyorsabb

Legpontosabb

Kálmán & Szirmai

utlevél és vizumügyekben

Str. General Mosoiu 7. Telefon
Mezey Mihály-utca 7. 2-21

Express Általános Kereskedelmi Ügynökség

Külföldre utazóknak utlevelek vizumoztatását a kolozsvári, brassói és bukaresti konzulátusoknál a leggyorsabban és legolcsóbban és legpontosabban elintéztünk. — Bármily ügyben díjmentes felvilágosítással szolgálunk és bármiféle megbízást elintéztünk. Futárát, vizum mindennap

Ehrlich Manó
cégtulajdonos

Vekerdí Kálmán üzletvezető

Oradea Mare — Nagyvárad
Plata Unirii (volt Szent László-tér) Sas palota,
„Enyveshát” helyiségében